

PROCEDURA EUROPEANĂ CU PRIVIRE LA CERERILE CU VALOARE REDUSĂ

Violeta COJOCARU,
doctor habilitat,
profesor universitar,
șeful Catedrei Drept
Internațional și Drept al
Relațiilor Economice Externe,
membri al Consiliului Superior
al Magistraturii

Sumar

Mai multe state membre ale Uniunii Europene au introdus proceduri civile simplificate pentru cererile cu valoare redusă, având în vedere faptul că cheltuielile, întârzierile și complexitatea inerente procedurilor judiciare nu se reduc în mod obligatoriu proporțional cu valoarea cererii. Numărul obstacolelor în calea obținerii unei hotărâri judecătorești rapide și puțin oneroase crește în cauzele transfrontaliere.

Obiectivul acestei proceduri ar trebui să fie facilitarea accesului la justiție. Din cauza faptului că regulile de concurență pe piața internă sunt distorsionate, ca rezultat al funcționării diferențiate a instrumentelor procedurale puse la dispoziția creditorilor în diferite state membre, este necesar să existe o legislație europeană care să garanteze condiții identice, atât pentru creditori, cât și pentru debitori, pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

Cuvinte-cheie: acces la justiție, procedură civilă simplificată, valoare redusă.

Summary

European procedure on the small claims

Many Member States EU have introduced simplified civil procedures for small claims since costs, delays and complexities connected with litigation do not necessarily decrease proportionally with the value of the claim. The obstacles to obtaining a fast and inexpensive judgment are exacerbated in cross-border cases.

The objective of such a procedure should be to facilitate access to justice. The distortion of competition within the internal market due to imbalances with regard to the functioning of the procedural means afforded to creditors in different Member States entails the need for European legislation that guarantees a level playing-field for creditors and debtors throughout the European Union.

Key-words: access to justice, simplified civil procedures, small claims since costs.

Procedura europeană privind cererile cu valoare redusă are ca obiectiv îmbunătățirea accesului la justiție prin simplificarea procedurilor de soluționare a litigiilor transfrontaliere în materie civilă și comercială, și prin diminuarea costurilor acestora¹. Având în vedere definiția termenului „transfrontalier” și ținând seama de efectul dispozițiilor Regulamentului Bruxelles I în materie de competență, în anumite circumstanțe, un reclamant cu domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat care nu este membru al Uniunii Europene poate fi în măsură să utilizeze procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă împotriva unui pârât care își are domiciliul sau reședința obișnuită în cadrul Uniunii Europene. Acest lucru se poate întâmpla atunci când pârâtul își are domiciliul sau reședința obișnuită în alt stat membru decât cel al instanței competente, întrucât în acest caz partea nu este în același stat ca cel al instanței și, prin urmare, sunt întrunite condițiile de la art. 3, (alin. 1).

În mod similar, un reclamant cu domiciliul sau reședința obișnuită în alt stat membru al Uniunii Europene decât cel al instanței competente poate iniția o acțiune în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă împotriva unui pârât cu domiciliul sau reședința obișnuită în afara Uniunii Europene. Temeiul juridic al competenței unei instanțe din Uniunea Europeană în acest scop va fi stabilit de unul dintre instrumentele relevante, de exemplu Regulamentul Bruxelles I.

Domiciliul se stabilește în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială². Judecătorul instanței sesizate aplică legea sa internă pentru a afla dacă o parte are domiciliul în același stat membru. În cazul în care o parte nu are domiciliul în statul a cărui instanță este sesizată, judecătorul aplică legea celui alt stat membru pentru a stabili domiciliul (art. 59). În cazul în care este vorba despre societăți și persoane juridice, acestea au domiciliul acolo unde se află sediul lor social, administrația lor centrală

¹ Pentru detalii, a se vedea : Leș I., Reglementări naționale și comunitare privitoare la soluționarea cererilor de valoare redusă, în Revista Română de Drept Privat nr.1/2009, pp. 117-131.

² Jurnalul Oficial L 12, din 16.01.2001

sau locul principal de desfășurare a activității lor (art. 60).

Fiind o procedură ce se aplică în statele membre ale Uniunii Europene, apare firesc întrebarea care este aplicabilitatea acesteia pe teritoriul Republicii Moldova. Acest studiu a fost sugerat de către demersul Ministerului Justiției în vederea propunerii modificărilor la cadrul legislativ în domeniul drepturilor consumatorilor.

Obiectivele formulate în acest articol sunt: determinarea scopului procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă; delimitarea domeniului de aplicare; procedura care se aplică după ce instanța primește cererea și, în detaliu, vom examina procedura recunoașterii și executării hotărârilor.³

Una dintre principalele caracteristici ale procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă este eliminarea procedurii de *exequatur*, ceea ce înseamnă că o hotărâre pronunțată conform procedurii este recunoscută și poate fi executată în alt stat membru al Uniunii Europene, fără a fi nevoie ca titularul hotărârii să obțină o încuviințare a executării, astfel cum se prevede în Regulamentul Bruxelles I privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești. În acest scop, expresia „abolirea procedurii de *exequatur*” se referă la eliminarea măsurilor intermediare prevăzute în Regulamentul Bruxelles I, în special necesitatea de a cere o hotărâre de încuviințare a executării.⁴

O hotărâre judecătorească pronunțată în cazul unei cereri principale sau al unei cereri reconvenționale în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă este executorie în statul membru în care a fost pronunțată și, în egală măsură, în oricare alt stat membru. În temeiul articolului 20, nu este necesară obținerea unei încuviințări a executării într-un stat membru și nu există nicio posibilitate de a se opune recunoașterii hotărârii pronunțate în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă. În orice caz, în statul membru care execută hotărârea nu se poate face nicio reexaminare pe fond. Hotărârea judecătorească este executorie, independent de existența unei eventuale căi de atac.

³ Regulamentul nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, a se vedea: http://eur-lex.europa.eu/legal_content/RO/ALL/?uri=CELEX:32007R0861, consultat pe 10.09.2014.

⁴ După ce va intra în vigoare Regulamentul nr. 1215/2012 („noul Regulament Bruxelles I”), la 10 ianuarie 2015, procedura de *exequatur* se va elimina pentru hotărârile care intră în sfera sa de aplicare.

În temeiul articolului 21, procedura de executare este reglementată de legislația statului membru în care aceasta are loc, sub rezerva dispozițiilor Regulamentului privind executarea, iar hotărârea pronunțată în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă trebuie să fie executată în aceleași condiții ca o hotărâre judecătorească pronunțată în statul membru în care se solicită executarea. În temeiul regulamentului, pentru a demara procesul care ar putea duce la executarea hotărârii pronunțate în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, persoana care solicită executarea ar trebui să obțină un certificat din partea instanței de origine, conform dispozițiilor art. 20 (alin. 2). Conform articolului 21, un astfel de certificat trebuie să fie trimis autorității competente în materie de executare din statul membru în care are loc executarea, împreună cu o copie a hotărârii. Copia hotărârii trebuie să fie autentificată sau să îndeplinească condițiile necesare în vederea stabilirii autenticității sale în conformitate cu legislația statului membru care execută hotărârea. Același articol prevede, în mod expres, că partea care solicită executarea nu este obligată să aibă un reprezentant autorizat sau o adresă poștală în statul membru în care are loc executarea hotărârii, în afara unui eventual agent însărcinat de către partea respectivă pentru asigurarea procedurii propriuzise de executare.

De asemenea, această parte nu este obligată să ofere, în statul membru în care are loc executarea hotărârii, nicio garanție, cauțiune sau alt depozit înainte să aibă loc executarea.

În temeiul articolului 22, instanța din statul membru în care ar trebui să aibă loc executarea hotărârii trebuie să refuze executarea hotărârii pe motiv că aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un stat membru sau într-o țară terță atunci când:

- hotărârea anterioară a implicat aceleași părți, într-un litigiu cu aceeași cauză și îndeplinește condițiile necesare recunoașterii sale în statul membru care execută hotărârea;
- incompatibilitatea hotărârii cu hotărârea anterioară nu a fost și nu ar fi putut fi invocată ca obiecție în cadrul procedurii judiciare din statul membru în care a fost pronunțată hotărârea judecătorească în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

În temeiul articolului 23, în cazul în care partea împotriva căreia s-a solicitat executarea unei hotărâri pronunțate în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă a contestat

hotărârea sau în cazul în care o astfel de cale de atac este încă posibilă ori în cazul în care o parte a solicitat revizuirea hotărârii, aceste aspecte sunt reglementate de legislația și procedurile naționale ale statelor membre.

În conformitate cu regulamentul, instanța sau o altă autoritate competentă din statul membru în care are loc executarea hotărârii, poate, la cererea părții respective:

- să limiteze procedura de executare la măsuri asigurătorii, cum ar fi „înghețarea” unui cont bancar, a salariilor sau a îndemnizațiilor;
- să condiționeze executarea de constituirea unei garanții care urmează a fi stabilită de către instanță; sau
- în condiții excepționale, să suspende procedura de executare, adică să suspende procedura pentru o perioadă de timp stabilită sau limitată.

Articolul 1 din Regulamentul nr. 861/2007 menționează expres faptul că procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă (valoarea cererii nu poate depăși 2.000 EUR în momentul primirii cererii de către instanța competentă, fără dobânzi, cheltuieli și costuri) este pusă la dispoziția justițiabililor ca o alternativă la procedurile prevăzute de legislațiile statelor membre, fiind caracterizată prin caracterul său atipic.⁵

Procedura europeană privind cererile cu valoare redusă se distinge prin *accesibilitate* (presupunând utilizarea unor formulare tipizate – formular de cerere, formular tip pentru completarea și/sau rectificarea formularului de cerere și formularul de răspuns – care cuprind informații clare privind completarea fiecărei rubrici, astfel încât procedura este la îndemâna oricărui justițiabil, fără a fi obligatorie reprezentarea prin avocat⁶, *simplitate* (întrucât este de regulă o procedură scrisă, care numai în mod excepțional implică înfățișarea părților) și *celeritate* (etapele derulării procedurii în primă instanță fiind stabilite detaliat, în funcție de poziția procesuală a părților, cu specificarea termenelor în care trebuie îndeplinite actele de procedură și a sancțiunilor incidente în cazul nerespectării acestora).⁷

⁵ Regulamentul se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2009 în toate statele membre ale Uniunii Europene, cu excepția Danemarcei.

⁶ La pct. 15 din expunerea de motive a Regulamentului se arată că „părțile nu ar trebui să fie obligate să fie reprezentate de către un avocat sau de către un alt reprezentant al profesiei juridice”.

⁷ Măstăcăneanu A., Procedura cu privire la cererile de valoare redusă în Noul Cod de Procedură Civilă (I) - prezentare generală”, <http://www.iordachescu-law.ro/>, vizitat pe 18.09.2014.

Acest regulament nu se aplică în materie fiscală, vamală sau administrativă, nici în ceea ce privește răspunderea statului „*acta jure imperii*”. Se exclud și următoarele aspecte: starea civilă și capacitatea juridică a persoanelor fizice; regimurile matrimoniale, obligațiile de întreținere, testamentele și succesiunile; falimentele, procedurile de concordate și alte proceduri similare; asigurările sociale; arbitraj; dreptul muncii; închirierea unor bunuri imobile, cu excepția acțiunilor privind creanțele având ca obiect plata unei sume de bani; atingerile aduse dreptului la viață privată sau drepturilor care privesc personalitatea, inclusiv calomnia.

Etapele desfășurării procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă:

Depunerea cererii. Reclamantul unei sume mai mici de 2.000 EUR inițiază procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă direct la instanța competentă. Regulamentul prevede un formular tip A, în care se specifică natura litigiului, suma cerută etc. Acest formular poate fi trimis prin orice mijloc de comunicare acceptat de statul membru în care s-a inițiat procedura. În cazul în care cererea nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului, instanța judecătorească îl informează pe reclamant în acest sens. Dacă reclamantul nu își retrace cererea, instanța o examinează în conformitate cu normele de drept procedural relevante din statul membru în care se desfășoară procedura.

Corectarea și/sau rectificarea cererii. În cazul în care informațiile furnizate de reclamant sunt insuficiente, instanța judecătorească îi trimite reclamantului formularul B, solicitându-i să completeze și/sau să corecteze cererea, într-un termen stabilit. În cazul în care reclamantul nu completează și/sau nu corectează formularul de cerere în termenul stabilit, instanța respinge cererea. La fel se procedează în cazul în care cererea este în mod vădit nefondată sau inadmisibilă.

Notificarea pârâtului. După ce instanța a primit formularul de cerere completat corespunzător, aceasta completează un formular de răspuns (formularul C) pe care îl adresează pârâtului. Însoțit de o copie a cererii și, dacă este cazul, de documente justificative, acest formular C trebuie comunicat sau notificat pârâtului în termen de 14 zile. Comunicarea sau notificarea actelor se face prin poștă cu confirmare de primire datată. Pârâtul are la dispoziție treizeci de zile pentru a răspunde. Acest termen începe de la data comunicării sau notificării formularului menționat anterior. În termen de 14 zile de la primirea răspunsului pârâtului, instanța

judecătorească transmite reclamantului o copie a răspunsului însoțită de orice document justificativ.

Orice *cerere reconvențională* depusă de pârât prin utilizarea formularului tip A este comunicată sau notificată reclamantului la fel ca și în cazul pârâtului. Reclamantul dispune de un termen de 30 de zile pentru a răspunde. Dacă valoarea cererii reconvenționale depășește limita de 2.000 EUR, cererea și cererea reconvențională vor fi examinate în conformitate cu normele de drept procedural din statul membru în care se desfășoară procedura (și nu conform procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă). În treizeci de zile începând de la data primirii răspunsurilor pârâtului și reclamantului (în cazul unei cereri reconvenționale), instanța judecătorească este obligată să pronunțe o hotărâre. Cu toate acestea, aceasta poate solicita părților să îi furnizeze informații suplimentare într-un termen care să nu depășească treizeci de zile. În plus, instanța poate decide să obțină probe sau să citeze părțile la o dezbateră orală. Această dezbateră trebuie să aibă loc în termen de treizeci de zile începând de la citare. În acest caz, instanța judecătorească pronunță hotărârea sa în termen de treizeci de zile de la dezbateră orală sau după ce a primit toate informațiile necesare. În cazul în care părțile nu răspund în termenele stabilite, instanța se pronunță cu privire la cerere sau la cererea reconvențională. Hotărârea este recunoscută și executată în celelalte state membre. Hotărârea nu poate face, sub nicio formă, obiectul unei reexaminări pe fond, în statul membru în care se execută. La cererea uneia dintre părți și fără costuri suplimentare, instanța completează formularul D, care certifică faptul că s-a pronunțat o hotărâre.

Obținerea probelor. Instanța stabilește mijloacele de obținere a probelor și întinderea probelor necesare pentru pronunțarea hotărârii. Aceasta optează pentru cel mai simplu și mai puțin oneros mijloc de obținere a probelor.

Executarea hotărârii. Executarea hotărârii se derulează conform normelor procedurale ale statului membru în care se execută hotărârea. Partea care solicită executarea prezintă o copie autentică a hotărârii și a certificatului (formularul D), acesta din urmă fiind tradus de către un traducător autorizat în limba sau în limbile oficiale ale statului membru care execută hotărârea.

În plus, partea nu este obligată să aibă un reprezentant autorizat și nici o adresă în statul membru în care se execută hotărârea, cu excepția executorilor judecătorești. Autoritățile nu pot solicita

nici-o garanție sau cauciune pe motivul că reclamantul este cetățean străin sau că nu are domiciliul sau reședința în statul în care se solicită executarea hotărârii.

Refuzul executării hotărârii. La cererea pârâtului, instanța din statul membru în care se solicită executarea poate refuza executarea în următoarele condiții:

- hotărârea nu este compatibilă cu o hotărâre anterioară care a implicat aceleași părți, într-un litigiu cu aceeași cauză;
- hotărârea anterioară a fost pronunțată în statul membru în care se solicită executarea sau îndeplinește condițiile necesare pentru recunoașterea sa; și
- incompatibilitatea hotărârilor nu a putut și nu ar fi putut fi invocată în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

În cazul în care o parte a atacat o hotărâre pronunțată în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă sau a formulat o cale de atac, autoritatea competentă din statul membru în care se solicită executarea poate limita procedura de executare la măsuri asigurătorii, poate condiționa executarea de constituirea unei garanții sau, în condiții excepționale, poate suspenda procedura de executare.

Căile de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în cadrul unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă se derulează conform normelor procedurale ale statelor membre.

Pârâtul poate solicita controlul jurisdicțional al unei hotărâri pronunțate înaintea instanței judecătorești care a pronunțat-o, atunci când:

- formularul de cerere sau citația la dezbateră orală i-au fost comunicate sau notificate printr-o metodă fără dovada primirii;
- comunicarea sau notificarea nu au fost efectuate în timp util pentru a-i permite pârâtului să-și pregătească apărarea, din motive independente de voința acestuia;
- pârâtul nu poate să conteste cererea din motive de forță majoră sau ca urmare a unor circumstanțe speciale, survenite independent de voința acestuia.

În oricare dintre aceste cazuri, pârâtul trebuie să acționeze prompt. În cazul în care controlul jurisdicțional este întemeiat, hotărârea inițială este nulă.

Rolul instanțelor judecătorești și dispozițiile referitoare la regimul lingvistic, debaterile orale și cheltuieli de judecată. Instanța nu obligă părțile să efectueze

eze nici-o calificare juridică a acțiunii și le ajută să ajungă la o înțelegere amiabilă. Dacă este necesar, ea informează părțile cu privire la aspectele procedurale.

Cererea trebuie depusă în limba sau în limbile de procedură ale instanței judecătorești sesizate. Aceste limbi vor fi utilizate, de asemenea, pentru prezentarea răspunsului, a oricărei cereri reconvenționale, și a descrierii documentelor justificative etc. În cazul în care orice alt act primit de instanța judecătorească este redactat într-o altă limbă, aceasta poate solicita traducerea actului respectiv dacă aceasta i se pare necesară pentru pronunțarea unei hotărâri. Este posibil ca una dintre părți să refuze să accepte un act redactat într-o limbă pe care nu o înțelege sau în altă limbă decât în limba sau în limbile oficiale ale statului membru în care se adresează comunicarea sau notificarea. În acest caz, instanța aduce aceasta la cunoștința celeilalte părți, pentru ca aceasta să furnizeze o traducere.

Instanța sesizată cu o procedură europeană cu privire la cererile cu valoare redusă organizează o dezbatere orală, dacă consideră că acest lucru este necesar sau la cererea uneia dintre părți. Cu toate acestea, instanța poate respinge o astfel de cerere în cazul în care o dezbatere orală este în mod vădit inutilă pentru a garanta o procedură echitabilă. Dezbaterea orală poate avea loc prin video-conferință sau prin intermediul oricăror altor tehnici de comunicare. Partea care cade în pretenții suportă cheltuielile de judecată.

În aspect comparat, pentru a porni de la un anumit indiciu, prezentăm procedura cu privire la cererile cu valoare redusă ce reprezintă una dintre noutățile legislative introduse prin Noul Cod de Procedură Civilă al României, în contextul modernizării procedurilor speciale în scopul clarificării rapide și eficiente a situațiilor litigioase⁸.

Așa cum s-a remarcat în doctrina românească⁹, textul art. 1025 alin. (1) din NCPC este susceptibil de două interpretări diferite: fie procedura este aplicabilă tuturor cererilor de chemare în judecată al căror obiect este evaluabil în bani sub pragul de 10.000 lei, indiferent că sunt cereri personale, reale sau mixte; fie procedura este aplicabilă numai în

cazul cererilor prin care se urmărește valorificarea unui drept de creanță al cărui obiect are o valoare de maxim 10.000 lei. Autorul Dinu C. înaintează argumente în susținerea celei de-a doua interpretări.

De altfel, Regulamentul vizează inclusiv „cererile neevaluabile în bani”, atât în partea reglementară, respectiv art. 5 alin. (5), cât și în cuprinsul formularelor din anexe. Astfel, în instrucțiunile de completare a formularului de cerere reclamantului i se solicită să precizeze dacă cererea are ca obiect o sumă de bani și/sau alt caracter, de exemplu - livrare de mărfuri, iar în această ultimă situație reclamantul trebuie să indice valoarea estimativă a cererii, precum și dacă dorește să introducă în subsidiar o altă cerere de daune-interese, dacă cererea inițială nu poate fi soluționată. De asemenea, în certificatul privind hotărârea pronunțată în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, la pct. 4.3, intitulat conținutul hotărârii, se face distincția clară între cererile care au ca obiect plata unei sume de bani și cele având un caracter neevaluabil în bani. Menționăm că acest text nu a fost preluat în normele interne din NCPC a României.

Susținem opinia exprimată în doctrină potrivit căreia „au caracter patrimonial atât cererile care au ca obiect plata unei sume de bani ori obținerea altui bun, cât și cererile care, deși nu tind în mod direct la obținerea unei valori patrimoniale, decurg dintr-un raport juridic cu caracter patrimonial”¹⁰. Prin urmare, deși, cu siguranță, marea majoritate a cererilor întemeiate pe această procedură vor avea ca obiect plata unei sume de bani, nu este exclusă posibilitatea aplicării acesteia în cazuri precum executarea unui contract sau predarea unui bun mobil, cu observarea limitării valorice impuse de lege.

În privința caracterului facultativ al procedurii legiuitorul român nu s-a îndepărtat de modelul european, acordând reclamantului posibilitatea de a alege între procedura specială și procedura de drept comun (art. 1026 alin. (1) din NCPC).

Pe lângă caracteristicile principale expuse anterior, care reprezintă, totodată, și avantajele procedurii speciale față de cea de drept comun, trebuie luate în considerare și aspecte precum:

a) timbrajul – potrivit art. 28 din titlul IV al Legii de punere în aplicare a NCPC, în procedura cererilor de valoare redusă, dacă valoarea obiectului acestora nu depășește 2.000 lei taxa de timbru este de 50 lei, iar dacă depășește această valoare, taxa

⁸ Dispozițiile cuprinse în Cartea a VI-a, Titlul X, art. 1025-1032 din NCPC (Legea nr. 134/2010 republicată în Monitorul Oficial nr. 542 din 3 august 2012) au preluat aproape fidel Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 861/2007 privind stabilirea unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

⁹ Dinu C.C., Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă în contextul noului cod de procedură civilă, în Revista Română de Drept Privat nr.3/2011, pp. 68-78.

¹⁰ Zidarul Gh.-L., Considerații cu privire la normele de competență cuprinse în noul cod de procedură civilă. Competența materială (1), în Revista Română de Drept Privat nr.3/2011, p. 175.

de timbru este de 150 lei, pe când în procedura de drept comun cererile se timbrează la valoare, conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 146/1997, astfel încât costurile sunt mult mai ridicate din acest punct de vedere;

b) admisibilitatea probelor – dacă în procedura de drept comun sunt admisibile orice probe, în condițiile generale prevăzute de art. 255 din NCPC, în procedura specială se face referire doar la înscrieri, putând fi încuviințate alte probe, doar dacă administrarea acestora nu necesită cheltuieli disproporționate față de valoarea cererii de chemare în judecată sau a cererii reconvenționale (art. 1029 alin. (9) din NCPC);

c) posibilitatea exercitării căii de atac în privința cererilor privind creanțe având ca obiect plata unei sume de bani de până la 2.000 lei inclusiv – hotărârea pronunțată potrivit procedurii speciale este supusă numai apelului la tribunal, în termen de 30 de zile de la comunicare (art. 1032 alin. (1) din NCPC), în vreme ce procedura de drept comun prevede că cererile privind creanțe având ca obiect plata unei sume de bani de până la 2000 lei inclusiv se soluționează de judecătore „în primă și ultimă instanță” (art. 94 pct. 2 al NCPC corespunzător actualului art. 1 alin. (1)¹¹) – această prevedere a fost criticată chiar de la introducerea sa prin Legea nr. 202/2010, fiind semnalată inclusiv contradicția cu art. 1032 alin. (1) din NCPC¹¹;

d) momentul punerii în executare a hotărârii – hotărârea pronunțată în primă instanță potrivit procedurii speciale este executorie de drept (art. 1030 alin. (3) din NCPC), iar exercitarea apelului nu suspendă executarea silită, aceasta putând fi dispusă de instanță numai dacă sunt respectate cele două condiții cumulative impuse de art. 1032, alin. (2) al NCPC (depunerea unei cauțiuni de 10% din valoarea contestată și dovedirea unor motive temeinice), spre deosebire de regula de drept comun, potrivit căreia exercitarea în termen a apelului suspendă executarea hotărârii pronunțate în primă instanță (art. 468 alin. (5) din NCPC).

Deși legiuitorul se referă doar la opțiunea între procedura cu privire la cererile de valoare redusă și procedura de drept comun, în situația în care reclamantul are o creanță certă, lichidă și exigibilă constând în obligația de plată a unor sume de bani care nu depășesc 10.000 lei și care rezultă dintr-un contract civil, va avea la dispoziție și procedu-

ra ordonanței de plată (art. 1013-1024 ale NCPC). Deosebirea cea mai importantă între cele două proceduri speciale vizează efectele hotărârii de respingere sub aspectul autorității de lucru judecat: în vreme ce încheierea de respingere a cererii de ordonanță nu împiedică introducerea unei noi cereri (art. 1020 din NCPC), hotărârea prin care se respinge cererea de valoare redusă evocă fondul pretenției deduse judecătii. În acest sens, în doctrină s-a arătat că atunci când „ordonanța de plată este respinsă sau admisă în parte, pentru partea de creanță nerecuperată creditorul va putea formula cerere de chemare în judecată potrivit dreptului comun ori va putea uzita de procedura specială a cererilor de valoare redusă”¹²

Soluția de judecare a cererii potrivit dreptului comun a fost preferată celei de respingere adoptată în cazul ordonanței de plată în considerarea autorității de lucru judecat a hotărârii pronunțate în procedura cu privire la cererile de valoare redusă.¹³

Acest demers nu are pretenția de a trata exhaustiv subiectul, ci este de natură a deschide debaterile pe această temă pentru a evita pe cât de posibil interpretările eronate ale dispozițiilor Regulamentului nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

Ne exprimăm acordul și susținem inițiativa de armonizare a legislației, dar în pofida avantajelor enumerate, reglementarea procedurii cu privire la cererile de valoare redusă provoacă o serie de probleme de interpretare, începând chiar cu domeniul de aplicare, cu consecințe asupra intereselor justițiabililor care vor face uz de acest mijloc procesual, cu atât mai mult cu cât hotărârea pronunțată se bucură de autoritate de lucru judecat.

¹¹ Tăbărcă M., Legea nr.202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (art.1-Comentarii), ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 5-10.

¹² Dinu C.C., Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă în contextul noului cod de procedură civilă, în Revista Română de Drept Privat nr.3/2011, p. 73-78.

¹³ Măstăcăneanu A., Procedura cu privire la cererile de valoare redusă în Noul Cod de Procedură Civilă (I)- prezentare generală”, <http://www.iordachescu-law.ro/>, vizitat pe 18.09.2014.